

SID

ابزارهای
پژوهش

سرویس ترجمه
تخصصی

کارگاه های
آموزشی

بلاگ
مرکز اطلاعات علمی

سامانه ویراستاری
STES

فیلم های
آموزشی

کارگاه های آموزشی مرکز اطلاعات علمی

آموزش مهارت های کاربردی در تدوین و چاپ مقالات ISI

آموزش مهارت های کاربردی
در تدوین و چاپ مقالات ISI

روش تحقیق کمی

روش تحقیق کمی

آموزش نرم افزار Word برای پژوهشگران

آموزش نرم افزار Word
برای پژوهشگران

بررسی علل حذف گاو شیری در گاوداری های صنعتی استان خراسان رضوی

عبدالهی راد^۱، م.، مجتهدی*^۲، م.، غیائی^۲، س.ا.

۱- دانشجوی کارشناسی گروه علوم دامی دانشگاه بیرجند

۲- عضو هیئت علمی گروه علوم دامی دانشگاه بیرجند

*آدرس پست الکترونیک نویسنده‌ی پاسخگو: mojtabehedi@birjand.ac.ir

چکیده

امروزه باتوجه به بالا بودن هزینه نگهداری در واحدهای پرورش گاو شیری و همچنین هزینه های بالای پرورش تلیسه برای این واحدها، حذف گاوهای شیری در شکم های پایین، وعمدتا به صورت غیراختیاری، موجب وارد آمدن خسارت های سنگین به پرورش دهندگان میگردد، یک گاو تا زمانی که هزینه های مربوط به پرورش و تولید خود را جبران نکند هیچ سودی به گاودار نمی رساند(۵) که این جبران هزینه تا شکم های ۲ و ۳ نیز طول میکشد، حال اگر این میزان به یک کاهش پیدا کند این زیان چشمگیر تر خواهد بود، اگر یک گاودار بخواهد ماندگاری واحدش را افزایش دهد باید بر اساس علت های حذف واحد خود اقدام به بهبود مدیریت خود در آن بخش کند تا از حذف غیر اختیاری جلوگیری کند و ضررهای احتمالی بعدی را کاهش دهد، بدلیل اهمیت بالای این موضوع هدف از این مطالعه بررسی موردی دلایل حذف گاوهای شیرده در چند گله گاو شیری خراسان رضوی بود. در این تحقیق آمار تعداد ۱۵۴۷ گاو از ۴ گاوداری بالای ۱۰۰ راس در منطقه خراسان رضوی ما بین سال های ۹۱-۹۳ مورد بررسی قرار گرفت که از این تعداد ۵۴۶ راس گاو از این گاوداری ها حذف شده بودند، نتایج بررسی حاضر نشان داد که از حذف های صورت گرفته بیشترین میزان به عدم باروری و سقط مکرر با ۲۳/۶ درصد و غیر اقتصادی بودن با ۱۷/۲ درصد و بیماریهای متابولیکی با ۱۳/۴ درصد مربوط می شود و سایر عوامل به ترتیب فراوانی شامل: تیپ نامناسب و پیری (۹/۲٪)، عفونت ها (۸/۵٪)، ورم پستان (۵/۷٪)، صدمات فیزیکی و تب شیر هر کدام (۵/۱٪)، لنگش (۳٪)، جابجایی شیردان و تلفات (۴/۲٪) در رده های بعدی قرار گرفتند. در مجموع میتوان نتیجه گرفت که در این گاوداری ها حذف غیراختیاری بیشترین میزان حذف را به خود اختصاص میدهد که در نهایت منجر به کاهش قدرت حذف اختیاری میگردد.

واژه‌های کلیدی: گاو شیری، علل حذف، استان خراسان رضوی، حذف اختیاری و غیراختیاری.

مقدمه

میزان حذف زیاد در مزارع گاو شیری ضمن ایجاد هزینه های سنگین برای گاودار، هزینه تامین تلیسه را نیز افزایش داده و با گسترش گله نیز در تقابل می باشد، تحقیقات نشان می دهند که درآمد واحدهای پرورش گاو شیری با کاهش سطح حذف غیراختیاری افزایش میابد (۷، ۸، ۹). طول عمر اقتصادی و ماندگاری گاو امروزه از عوامل مهمی هستند که پرورش دهندگان گاو شیری به آن توجه می کنند، علت این توجه میزان بالای حذف غیر اختیاری در گله است، عوامل مختلفی مانند، سن، مرحله شیردهی، تولد شیر، وضعیت سلامتی و توان تولید مثلی می توانند موجب حذف یا عدم حذف گاو از گله شوند. اگر یک گاودار بخواهد ماندگاری واحدش را افزایش دهد باید بر اساس علت های حذف واحد خود اقدام به بهبود مدیریت خود در آن بخش کند تا از حذف غیر اختیاری جلوگیری کند و ضررهای احتمالی بعدی را کاهش دهد، تعیین دلایلی که گاوها گله را ترک می کنند میتواند نشانگر ضعف در مدیریت باشد(۱۲)، حذف گاوها به دلایل غیر اقتصادی بودن، نیار مالی، مازاد بودن، را حذف اختیاری و حذف گاوها به علت های تولید مثلی، بیماریها، صدمات فیزیکی، تلفات،

ورم پستان را حذف غیر اختیاری می‌گویند (۶)، امروزه تحقیقات نشان می‌دهد که کاهش حذف غیر اختیاری باعث افزایش در آمد گاوداری‌ها می‌شود (۷، ۸، ۹)، اگر حذف غیر اختیاری در گاوداری‌ها کاهش پیدا کند باعث افزایش در تعداد گله و بالا رفتن شکم زایش در گله می‌شود (۱۳)، که این امر برابر است با افزایش سوددهی واحد، و دست‌گاو‌دار برای انجام حذف اختیاری باز تر می‌شود و در نهایت باعث می‌شود که گاوهای باقی مانده در گاوداری، گاوهایی باشند که از لحاظ تولید و تیپ جزء بهترین‌ها باشند و این امر باعث کاهش هزینه‌های تولید می‌شود، اگر حذف غیراختیاری درصد زیادی از حذف کل گله را تشکیل دهد اثر منفی بر درآمد خالص خواهد داشت (۷)، حدود ۹۰ درصد از اختلاف عمر در گاوها به علت عوامل مدیریتی محیطی یا به علت بیماری‌های می‌باشد بنابراین تغییرات در محیط، امکانات، جایگاه و مدیریت بیشترین میزان حذف غیراختیاری را سبب می‌شود، سطح قابل قبول برای حذف گاو شیری حدودا بین ۲۵ تا ۳۰ درصد است (۷)، ۱۰، افزایش دوره ی شیردهی گاو می‌تواند سود را از ۲/۸ به ۳/۳ افزایش دهد (۱۱) برای تولید شیر بیشتر لازم است گاوها به سن بلوغ برسند در این صورت فرصت برای حذف گاوهای کم تولید افزایش یافته و هزینه جایگزینی به علت غیراختیاری کاهش می‌یابد.

مواد و روش‌ها

در این تحقیق اطلاعات مربوط به ۱۵۴۷ راس گاوشیری از ۴ گاوداری بالای ۱۰۰ راس در اطراف شهر مشهد جمع آوری شد که اطلاعات حذف شامل تاریخ حذف، تاریخ زایش، شکم زایش، و علت‌های حذف بود که از این واحدها جمع آوری شد. علل حذف در این واحدها بالغ بر ۲۰ نوع مختلف بود که دایره گسترده‌ای از بیماری‌ها را در بر داشت که ما آنها را به ۱۰ دسته کلی تقسیم بندی کردیم، و داده‌ها بر اساس نوع بیماری درون این ۱۰ دسته قرار گرفتند و درصد هر کدام از آنها نیز محاسبه شد، برای مثال عدم باروری، سقط مکرر و جنین مومیایی، چسبندگی تخمدان در یک رده به عنوان یک نوع بیماری دسته بندی شده اند، بقیه عوامل شامل: غیراقتصادی بودن، بیماری‌های متابولیکی، تیپ نامناسب و پیری، عفونتها، ورم پستان، صدمات فیزیکی و تب شیر، لنگش، جابجایی شیردان و تلفات می‌شود.

نتایج و بحث

بررسی نتایج نشان داد که از تعداد ۱۵۴۷ گاوشیری، ۵۴۷ عدد ما بین سال‌های ۹۱-۹۳ حذف شده بودند که دلایل حذف عمده آنها در جدول (۱) آمده است. در بین دلایل حذف بیشترین میزان به عدم باروری و سقط مکرر با ۲۳/۶ درصد و غیر اقتصادی بودن با ۱۷/۲ درصد و بیماریهای متابولیکی با ۱۳/۴ درصد مربوط می‌شود و سایر عوامل به ترتیب فراوانی شامل: تیپ نامناسب و پیری (۹/۲٪)، عفونت‌ها (۸/۵٪)، ورم پستان (۵/۷٪)، صدمات فیزیکی و تب شیر هر کدام (۵/۱٪)، جسم خارجی (۵٪)، لنگش (۳٪)، جابجایی شیردان و تلفات (۴/۲٪) در رده‌های بعدی قرار گرفتند. بر این اساس میزان حذف اختیاری ۲۶/۴ درصد و میزان حذف غیر اختیاری ۷۴/۶ بوده است که از این نتایج میتوان متوجه شد که میزان حذف اجباری توسط گاودار حدود ۳ برابر حذف اختیاری بوده است، و هر چه قدرت گاودار در مورد تصمیم‌گیری به حذف در گله افزایش پیدا کند امکان بهبود گله و افزایش سوددهی را برای گاودار به دنبال دارد، از آنجا که عدم باروری و سقط مکرر ۲۳/۶ از میزان کل حذف‌ها را به خود اختصاص می‌دهد، اگرچه در کل سقط موجب ضرر و زیان برای دامدار میشود ولی برای یک واحد بروز ۳ تا ۵ درصد این مشکل طبیعی است، عفونت یکی از علل مهم در این مورد می‌تواند باشد، برخی از باکتریها و ویروس‌ها نیز میتوانند در بروز این مشکل دخیل باشند (۱۴). در این مطالعه دومین عامل مهم در حذف گاو شیری عامل غیر اقتصادی بودن گاو بود، عوامل موثر در غیر اقتصادی بودن ادامه نگهداری یک گاوشیری در

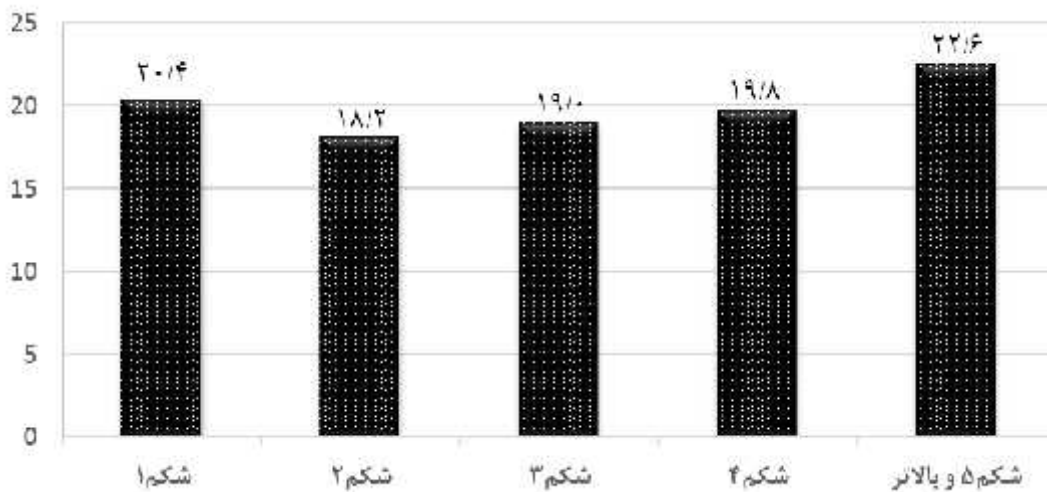

گله به دو دسته تقسیم میشوند که قابل بررسی هستند، دسته اول عوامل داخل گاوداری مانند، نژاد دام، سطح مدیریت واحد از جنبه های مدیریت تولید مثل، بهداشت، تغذیه و از این قبیل موارد می شود و هر چه مدیریت گله بالاتر باشد بهره وری واحد بالا رفته و تولید در واحد اقتصادی تر خواهد بود و هزینه های تولید نیز کاهش پیدا خواهد کرد و اگر چنین نباشد هزینه های تولید بالا رفته و حذف به دلیل غیر اقتصادی بودن نیز افزایش پیدا خواهد کرد، دومین دسته مربوط میشود به قیمت نهاده های دامی که همیشه با نوسان همراه است و زمانی که تعادل قیمت به نفع نهاده ها به هم بخورد قیمت تمام شده نیز بالا رفته و حذف به دلیل غیر اقتصادی بودن نیز افزایش پیدا میکند، به عبارت دیگر هزینه های نگهداری دام و تولید برای دام شیری بالاتر از هزینه های تولید دام است یعنی نقطه سر به سر تولید در واحد بالا رفته و گاودار مجبور به حذف گاو با دامنه ی بیشتری از رکورد تولید شیر روزانه می باشد، و حال اگر قیمت محصولات واحدهای دامداری در مجموع افزایش پیدا کند هزینه های تولید پایین آمده و حذف به دلیل غیر اقتصادی بودن نیز کاهش پیدا می کند، همچنین بیماریهای متابولیکی و بیماریهای عفونی و ورم پستان از علتهای بعدی حذف هستند که مجموعاً ۲۷/۶ درصد از کل علت ها را شامل میشوند که ریشه یابی و علل ابتلا به این عوارض میتواند نقش موثری در کاهش حذف از گله را داشته باشد. لذا لازم است مدیران این واحدها برای کاهش عوامل اشاره شده و علت های اولیه بروز این مشکلات و بیماری ها تدابیری بیاندیشند.

جدول ۱- دلایل حذف گاوهای شیری و درصد نسبی آنها در گله های بررسی شده

عدم باروری و سقط مکرر	غیر اقتصادی بودن	بیماریهای متابولیکی	تیپ نامناسب و پیری	عفونتها	ورم پستان	صدمات فیزیکی و تب شیر	لنگش	جایجایی شیردان و تلفات	جسم خارجی	درصد نسبی (%)
۲۳/۶	۱۷/۲	۱۳/۴	۹/۲	۸/۵	۵/۷	۱۰/۲	۳	۴/۲	۵	

از طرف دیگر در بررسی انجام شده مشاهده شد که حذف در این گله ها در شکم های پایین (شکم یک) از حد طبیعی بالا تر است (شکل ۱)، این میزان حذف نشان دهنده عدم سازگاری گاوهای شکم اول به شرایط شیرواری، آبستنی و تولید بالا است که عامل حذف بالا در این گله ها شده است، برای کاهش این مورد باید مدیریت بر روی شرایط محیطی و تغذیه و آخور و جایگاه افزایش یابد.

شکل ۱- ارتباط بین حذفیات گله گاوشیری و شکم زایش

فهرست منابع

- ۱-مروری علیرضا(۱۳۸۷) بررسی نرخ حذف و علل آن در برخی از گاوداری های شیری ایران، پایان نامه کارشناسی ارشد دانشگاه زنجان
- ۲-عبدالرضا تیموری(۱۳۹۱) بررسی علل حذف گاوشیری در گاوداری های صنعتی استان تهران و رابطه آن با ظرفیت واحدها
- ۳-مجید شاهمردانی (۱۳۸۷) بررسی عوامل حذف گاوهای شیری هلستاین در گاوداری های صنعتی استان زنجان
- ۴-رضا نامنی بررسی علل حذف گاو در گاوداری های سنتی استان خراسان رضوی
- 5-karszes,j,(2003)the high cost of poor cow comfort. Pro. Dairy April
- 6-faust M. A, kinsel, M. L, and Kirkpatrick .M. A (2000) characterizing biosecurity, health, and culling during dairy herd expansions. J dairy sci
- 7-Rogers. G. W. van Arendonk, J. A. M and Mcdaniel. B. T.(1988) Influence of production and prices on optimum culling rates and annualized net revenue. J. Dairy sci: 71:3453-3462
- 8-ruegg P. L. Fabeller , A. and hintz . R. L. (1998) Effect of the use of boving somatotripon on culling practices in thirty- two dairy herds in Indiana, Michigan and ohio . J. Dairy sci: 81:1262-1266
- 9-short. T. H. , and lawlor. T. J, (1992) Genetic parameters of conform ation traits, milk yield and herd life in Holsteins. J. Dairy sci: 75:1987-1998
- 10- Rogers. G. W. van Arendonk, J. A. M and Mcdaniel. B. T.(1988) Influence of involuntary culling on optimum culling rates and annualized net revenue. J. Dairy sci: 71: 3463-3469
- 11-conglton, W. R. and king, L. W. (1984) profitability of dairy cow herd life. J. dairy sci: 67:661-678
- 12-bascom, S. S. and young , A. J. (1998) A summary of the reasons why farmers cull cows. J. dairy sci: 81: 2299-2305
- 13-Oltenaco, P. A. britt, J. H. braun, R. K. and melenberger, R. W. (1983) Effect of health status on culling and reproductive performance of Holstein cows. J. dairy sci: 67: 1783-1792
- 14-Hovingh, Ernest(2009) Abortion in dairy cattle . I. common causes of abortion. Virginia-Meryland Regional college of veterinary Medicine, Virginia Tech.

Investigation of the culling reasons of dairy cows in Khorasan-Razavi Province`s dairy farms

M. Abdollahi-Rad, M. Mojtahedi, and S. E. Ghiasi

Department of Animal Science, University of Birjand, Birjand, Iran

Removal of dairy cows required high cost of replacement heifers and in contrast with development of the herds. The economic life of dairy cattle in our country is low. Our project was planned to study and investigate the reasons for culling dairy cows in four Khorasan-Razavi Province's dairy farms. In this study, data of 1574 dairy cattle from 4 dairy farms were obtained and analyzed. Results show that 546 dairy cows culled in 2014 in these farms, the highest frequency cause for culling was abortion and reproductive failure with 23.6%. The next important causes were non-economic and metabolic disorders with 17.2% and 13.4%, respectively. The frequency of other causes includes aging and poor body type (9.2%), infection (8.5%), mastitis (5.7%), physical damage and milk fever (5.1%), lameness (3%) and abomasal displacement (4.2%). In other hands culling in groups of one to three was more than expected that indicates the involuntary removal of the animals in the herd causes the farmer have no chance to selected desired cows.

Key words: Dairy cow, Culling reason, Voluntary culling, Involuntary culling, Khorasan-Razavi province

SID

ابزارهای
پژوهش

سرویس ترجمه
تخصصی

کارگاه های
آموزشی

بلاگ
مرکز اطلاعات علمی

سامانه ویراستاری
STES

فیلم های
آموزشی

کارگاه های آموزشی مرکز اطلاعات علمی

تازه های آموزش
آموزش مهارت های کاربردی در تدوین و چاپ مقالات ISI

آموزش مهارت های کاربردی
در تدوین و چاپ مقالات ISI

تازه های آموزش
روش تحقیق کمی

روش تحقیق کمی

تازه های آموزش
آموزش نرم افزار Word برای پژوهشگران

آموزش نرم افزار Word
برای پژوهشگران